EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 1.3.2024
COM(2024) 92 final

2024/0048 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Vedlagte forslag til Rådets afgørelse udgør det retlige instrument for godkendelse på vegne af Den Europæiske Union (EU) af Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side (aftalen), jf. artikel 218, stk. 6, i TEUF.

Rådet bemyndigede Kommissionen til at indlede forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA'er) med landene i Afrika, Caribien og Stillehavet (ACS) den 12. juni 2002.

Den 30. juli 2009 undertegnede EU en foreløbig ØPA mellem Unionen (Det Europæiske Fællesskab på daværende tidspunkt) på den ene side og Stillehavslandene på den anden side. Den foreløbige ØPA er blevet anvendt midlertidigt af Papua Ny Guinea og Republikken Fiji siden henholdsvis den 20. december 2009 og den 28. juli 2014.

Artikel 80 i den foreløbige ØPA giver mulighed for, at andre Stillehavsøer kan tiltræde aftalen. Den Uafhængige Stat Samoa og Salomonøerne tiltrådte aftalen og har anvendt den midlertidigt siden henholdsvis den 31. december 2018 og den 17. maj 2020.

Tonga indgav den 13. juli 2023 en anmodning til Kommissionen om at tiltræde den foreløbige ØPA sammen med et tilbud om markedsadgang. Kommissionen har vurderet tilbuddet og fundet det acceptabelt. Følgelig har den afsluttet forhandlingerne på vegne af Unionen.

• Sammenhæng med de gældende regler på samme område

Dette forslag gennemfører partnerskabsaftalen mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Caribien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater ("AVS-EU-partnerskabsaftalen" eller "Cotonouaftalen", der erstattes af "OACSS-EU-partnerskabsaftalen" (post-Cotonouaftalen))[1].

Tongas tiltrædelse af den midlertidige ØPA mellem EU, Fiji, Papua Ny Guinea, Samoa og Salomonøerne[2], der er en asymmetrisk og WTO-forenelig handelsaftale, styrker den retlige ramme for EU's handelsforbindelser med partnerlande og fremmer gensidig handel. Samtidig inddrages Tonga i den ordning med fælles regler og institutioner, der er etableret ved den foreløbige ØPA.

Efter at Verdensbanken havde klassificeret Tonga som et mellemindkomstland i den øverste halvdel, blev landet i 2019 fjernet fra listen over lande, der er omfattet af det generelle toldpræferencesystem (GSP), og har ikke draget fordel af GSP-præferencer (told- og kvotefri adgang til EU-markedet) siden den 1. januar 2021.

Ved tiltrædelsen, og indtil aftalens parter i Stillehavsområdet (Fiji, Papua Ny Guinea, Samoa og Salomonøerne) har afsluttet de relevante interne procedurer, anvender EU og Tonga aftalen midlertidigt, dog således at de underretter hinanden skriftligt om afslutningen af de i denne sammenhæng nødvendige procedurer, jf. aftalens artikel 76, stk. 3.

---

[1] EUT L 287 af 4.11.2010, s. 3. Aftale som ændret ved aftale undertegnet i Luxembourg den 25. juni 2005 (EUT L 209 af 11.8.2005, s. 27) og ved aftale undertegnet i Ouagadougou den 22. juni 2010 (EUT L 287 af 4.11.2010, s. 3).

[2] Rådets afgørelse af 13. juli 2009 om undertegnelse og midlertidig anvendelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side (EUT L 272 af 16.10.2009, s. 1).

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Den økonomiske partnerskabsaftale indeholder bestemmelser om bæredygtig udvikling (artikel 3), hvorved parterne bekræfter, at målet om bæredygtig udvikling skal være en integrerende del af bestemmelserne i aftalen i overensstemmelse med de overordnede mål og principper, der er fastsat i Cotonouaftalen, særlig den generelle forpligtelse til at mindske og i sidste ende udrydde fattigdom på en måde, som er forenelig med målene for bæredygtig udvikling.

Den foreløbige ØPA er en udviklingsorienteret handelsaftale, som tilbyder asymmetrisk markedsadgang for Tonga og gør det muligt at beskytte følsomme sektorer mod liberalisering, samtidig med at der indføres en lang række beskyttelsesforanstaltninger og en klausul om beskyttelse af nyoprettede industrier. Den indeholder desuden bestemmelser om oprindelsesregler, der letter Tongas eksport til EU. Disse bestemmelser bidrager til målet om udviklingsvenlig politikkohærens[3] og er i overensstemmelse med artikel 208 i TEUF.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for denne rådsafgørelse er traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a), nr. v).

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Den fælles handelspolitik er defineret som et område, hvor Unionen har enekompetence, jf. artikel 3, stk. 1, litra e), i TEUF.

- **Proportionalitetsprincippet**

Dette forslag er nødvendigt af hensyn til gennemførelsen af Unionens internationale forpligtelser som fastsat i AVS-EU-partnerskabsaftalen, særlig med henblik på at indgå nye WTO-forenelige handelsordninger, der gradvist fjerner handelsbarrierer mellem parterne og styrker samarbejdet på alle områder, der er relevante for handelen.

- **Valg af retsakt**

Der findes ingen andre retlige instrumenter, der kan anvendes til at nå det mål, der er omhandlet i forslaget.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant.

- **Konsekvensanalyse**

I perioden 2003-2007 blev der gennemført en bæredygtighedsvurdering af de økonomiske partnerskabsaftaler mellem EU og ACS-landene. Mandatet for dette projekt blev

[3] Gennem udviklingsvenlig politikkohærens ønsker EU og dets medlemsstater at inddrage udviklingsmålene i de politikker, der kan forventes at få indvirkning i udviklingslandene. Udviklingsvenlig politikkohærens har til formål at mindske modsætninger og opnå synergieffekter mellem EU's forskellige politikker. Formålet er at effektivisere udviklingssamarbejdet til gavn for vores partnerlande.

offentliggjort af Europa-Kommissionen i 2002 som led i et konkurrenceudsat udbud. Som følge af dette udbud blev PwC France tildelt en femårig rammekontrakt i august 2002. Et udkast til den endelige bæredygtighedsrapport blev forelagt interesserede parter i Europa på det af Europa-Kommissionen arrangerede dialogmøde mellem EU og civilsamfundet den 23. marts 2007 i Bruxelles, Belgien. Der er ikke gennemført nogen ny bæredygtighedsvurdering, da dette initiativ vedrører en tiltrædelse af en eksisterende aftale, der allerede anvendes af de øvrige Stillehavsøstater, hvis strukturelle karakteristika og økonomiske og sociale situation svarer til Tongas.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Godkendelsen af Tongas tiltrædelse af den foreløbige ØPA er ikke omfattet af Refitprocedurer, den indebærer ingen omkostninger for SMV'er i Unionen, og den rejser ingen spørgsmål, for så vidt angår det digitale miljø.

- **Grundlæggende rettigheder**

Forslaget har ingen konsekvenser for beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Unionen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Tonga vil drage fordel af fuld told- og kvotefri adgang til EU-markedet for alle produkter til gengæld for en gradvis åbning af sit marked for EU-produkter. Der vil ikke være nogen virkninger for budgettet, da Tongas adgang til EU-markedet (tidligere under den almindelige GSP-ordning) videreføres på samme vilkår med tiltrædelsen af aftalen.

5. ANDRE FORHOLD

- **Fordele ved tiltrædelsen for økonomiske aktører**

Den foreløbige ØPA etablerer forudsætningerne for, at EU's økonomiske aktører fuldt ud kan udnytte mulighederne i de respektive økonomier. I løbet af gennemførelsesperioden vil den foreløbige ØPA i vid udstrækning fritage EU's eksportører af industrivarer til Tonga for at skulle betale toldafgifter. Den opfylder kriterierne i artikel XXIV i GATT 1994 (om afskaffelse af told og andre restriktive bestemmelser vedrørende praktisk taget al handel mellem parterne). Tilbuddet ligger i vidt omfang inden for WTO-tærsklen, dvs. 78,9 % liberalisering (i toldpositionerne), hvilket svarer til 81 % af EU's eksportvolumen over 20 år. Tonga vil kunne opretholde sin told- og kvotefri adgang til EU-markedet.

Den foreløbige ØPA indeholder også en række discipliner bl.a. inden for bæredygtig udvikling, tekniske handelshindringer (TBT) og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS). Desuden deltager parterne i den foreløbige ØPA i det handelsudvalg, der er nedsat ved aftalen. Muligheden for, at Unionen påberåber sig den bilaterale tvistbilæggelsesordning, der indgår i aftalen, bidrager til målet om at sikre et gennemsigtigt, ikkediskriminerende og forudsigeligt miljø for EU's operatører i Stillehavslandene.

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Tonga vil deltage i det handelsudvalg, der er nedsat i overensstemmelse med artikel 68 i den foreløbige ØPA, og som behandler alle de spørgsmål, der er nødvendige for gennemførelsen af aftalen, herunder overvågning og evaluering af gennemførelse, koordinering og konsultation vedrørende TBT- og SPS-spørgsmål, identifikation og revision af prioriterede sektorer og produkter og de heraf følgende prioriterede samarbejdsområder samt fremsættelse

af henstillinger vedrørende ændring af aftalen. Handelsudvalget består af repræsentanter for parterne.

- **Forklarende dokumenter (til direktiver)**

Ikke relevant.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Artikel 1 og 2 i forslaget indeholder bestemmelser om godkendelse på Unionens vegne af Tongas tiltrædelse af den foreløbige ØPA og om notifikationer med henblik på at udtrykke Den Europæiske Unions samtykke til tiltrædelsen og den midlertidige anvendelse af aftalen i overensstemmelse med artikel 76, stk. 3, deri.

Artikel 3 præciserer, at godkendelsen af tiltrædelsen ikke må fortolkes således, at den skaber rettigheder eller forpligtelser, som kan påberåbes direkte for Unionens eller medlemsstaternes domstole.

I artikel 4 fastsættes datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse.

2024/0048 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, andet afsnit, litra a), nr. v),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet[4], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 12. juni 2002 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler med gruppen af stater i Afrika, Caribien og Stillehavet[5].

(2) Den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side[6] ("den foreløbige partnerskabsaftale"), hvori der fastlægges en ramme for en økonomisk partnerskabsaftale, blev undertegnet i London den 30. juli 2009. Den foreløbige partnerskabsaftale er blevet anvendt midlertidigt af Papua Ny Guinea og Republikken Fiji siden henholdsvis den 20. december 2009 og den 28. juli 2014.

(3) I den foreløbige partnerskabsaftales artikel 80 fastsættes bestemmelser vedrørende andre Stillehavsøstaters tiltrædelse. Den Uafhængige Stat Samoa og Salomonøerne tiltrådte således den foreløbige partnerskabsaftale og har anvendt den midlertidigt siden henholdsvis den 31. december 2018 og den 17. maj 2020.

(4) Tonga indgav den 13. juli 2023 en anmodning om tiltrædelse sammen med et tilbud om markedsadgang til Unionen.

(5) Kommissionen har vurderet Tongas tilbud og fundet det acceptabelt. Følgelig afsluttede Kommissionen forhandlingerne med Tonga den 27. september 2023.

(6) I overensstemmelse med den foreløbige partnerskabsaftales artikel 76, stk. 3, anvender Unionen og Tonga midlertidigt den foreløbige partnerskabsaftale 10 dage efter, at de skriftligt har underrettet hinanden om afslutningen af de procedurer, der er nødvendige med henblik herpå.

---

4 Europa-Parlamentet gav sin godkendelse den [dato].

5 Rådets forhandlingsdirektiver vedrørende økonomiske partnerskabsaftaler med "AVS-staterne og -regionerne" (9930/02 (DG E II) HH/sg).

6 Rådets afgørelse 2009/729/EF af 13. juli 2009 om undertegnelse og midlertidig anvendelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side (EUT L 272 af 16.10.2009, s. 1).

(7) Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale bør godkendes på Unionens vegne med forbehold af Tongas deponering af tiltrædelsesakt i henhold til aftalens artikel 80, stk. 2 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Stillehavslandene på den anden side ("den foreløbige partnerskabsaftale") godkendes hermed på Unionens vegne med forbehold af Tongas deponering af tiltrædelsesakt i henhold til aftalens artikel 80, stk. 2.

2. Formanden for Kommissionen underretter på Unionens vegne Tonga og de øvrige kontraherende parter i den foreløbige partnerskabsaftale om Unionens godkendelse af Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale.

3. Teksten til Tongas tilbud om markedsadgang er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

1. Med henblik på den midlertidige anvendelse af den foreløbige partnerskabsaftale mellem Unionen og Tonga foranstalter formanden for Kommissionen på Unionens vegne den notifikation, der er omhandlet i den foreløbige partnerskabsaftales artikel 76, stk. 3.

2. Unionen og Tonga anvender midlertidigt den foreløbige partnerskabsaftale, 10 dage efter at de skriftligt har givet hinanden notifikation om afslutningen af de procedurer, der er nødvendige i denne forbindelse, jf. stk. 1.

Artikel 3

Godkendelsen af Tongas tiltrædelse af den foreløbige partnerskabsaftale må ikke fortolkes således, at den skaber rettigheder eller forpligtelser, som kan påberåbes direkte for Unionen eller medlemsstaternes domstole.

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand